

ת"פ 6128/07 - מדינת ישראל - פמת"א נגד קובי כלב - בעצמו

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל נ' כלב ואח' בפני כב' 18 מאי 2015
השופטת דניאלה שריזלי

מדינת ישראל - פמת"א (פלילי)

המאשימה

נגד

קובי כלב - בעצמו

הנאשם

[פרוטוקול הושמט]

גזר דין

האישומים וההרשעה

הנאשם הורשע בדינו לאחר שמיעת הראיות בתיק. הוא זוכה מביצוען של עבירות אחדות. הנאשם הוא יליד 1964. במועדי ביצוען של העבירות שבגינן הורשע היה עובד רשות המסים (משנת 1990 עד שנת 2005), ומילא תפקיד בכיר במחלקת חקירות מס הכנסה. כתב האישום שהוגש נגד הנאשם כלל ארבעה אישומים, שהראשון בהם ייחס לו עבירות לפי דיני המס - פקודת מס הכנסה [נוסח חדש] התשכ"א-1961 (להלן: **פקודת מס הכנסה**), וחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975 (להלן: **חוק מע"מ**); באישומים האחרים הואשם בביצוע עבירות לפי חוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: **חוק העונשין**), ולפי חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 (להלן: **חוק הגנת הפרטיות**).

האישום הראשון שהוא רחב היקף האשים את הנאשם בכך שבתקופה שבין שנת 2000 לשנת 2005, בעודו מכהן בתפקיד בכיר ברשות המסים, הוא ניהל עסקים פרטיים שכללו מתן הלוואות בריבית (בת עשרות אחוזים לשנה) ללווים וניכיון שיקים תמורת עמלה, אלא שהוא לא הודיע לפקיד השומה כנדרש על עיסוקו, נמנע מניהול ספרים, ונמנע מלדווח תקופתית למנהל מע"מ ולפקיד השומה על ההכנסות שהפיק.

באישום השני הואשם הנאשם בכך שבמהלך שנת 2005 הוא סחט באיומים ששה מלקוחותיו אשר נטלו ממנו הלוואות בריבית ולא עמדו בתנאי החזר הלוואות במועד שנקבע. נוכח הטלת האימה על הלקוחות, שמטרתה החשת פירעון הלוואות, הואשם הנאשם בסחיטה באיומים, לפי סעיף 428 רישא לחוק העונשין.

עניינו של האישום השלישי בהפרת אמונים ובפגיעה בפרטיות. בעובדות האישום האמור נטען, כי הנאשם ניצל לרעה את מעמדו ואת תפקידו ברשות המסים, לרבות, נגישותו למאגר המידע הממוחשב של רשות המסים (מערכת שע"מ), ובמועדים שונים בשנת 2003 ובשנת 2004, הוא הפיק ממערכת שע"מ, מאינטרסים אישיים, ושלא לצרכי עבודתו, מידע ונתונים אישיים וכלכליים אודות נישומים שונים, חלקם קשורים אליו קשר משפחתי, ואחרים קשורים עמו בקשר עסקי, לווים ומנכי שיקים, והפר בכך את חובת האמון שניתן בו כעובד הציבור, עבירה לפי סעיף 284 לחוק העונשין, אף פגע בפרטיותם של 18 הנישומים שאת פרטיהם ונתוניהם שלף ממערכת שע"מ, ועבר עבירה של פגיעה בפרטיות לפי הסעיפים 5 ו-2(7) לחוק הגנת הפרטיות.

באישום הרביעי הואשם הנאשם בהדחה בחקירה של מיודעו יעקב קריכלי. משנודע לנאשם כי קריכלי (שבאמצעותו ניכה שיקים) זומן לחקירה ברשות המסים, הוא הנחה אותו לשקר לחוקרים ולכזב ביחס לעובדה שקיבל מהנאשם שיקים לניכיון. בהמשך לאמור, לאחר שסיפר קריכלי לנאשם כי התוודה בחקירה על עיסוקו האמור, זעם עליו הנאשם, אך גם הבטיח לו כי יפעל לכך שלא ייגרם לו נזק. בעקבות תרחישים אלה, הואשם הנאשם באישום הרביעי בהדחה בחקירה, לפי סעיף 245(א) לחוק העונשין, בהטרדת עד, לפי סעיף 249 לחוק העונשין, וכן, בהפרת אמונים (ללא יסוד המרמה), לפי סעיף 284 לחוק העונשין.

בתאריך 27.1.15 ניתנה הכרעת הדין בעניינו של הנאשם. הנאשם הורשע במרבית העבירות שפורטו וזוכה מחלקן.

באישום הראשון הורשע הנאשם בביצוע העבירות הבאות:

אי-הודעה על תחילת עיסוק, לפי סעיף 215א(א) לפקודת מס הכנסה;

אי ניהול פנקסי חשבונות, לפי סעיף 216(5) לפקודה, וסעיף 117(א)(7) לחוק מע"מ (לשנות המס 2002 עד 2005);

אי הגשת דו"ח שנתי במועד, לפי סעיף 216(4) לפקודת מס הכנסה (לשנות המס 2002-2004);

שימוש בכל מרמה, ערמה או תחבולה, במטרה להתחמק מתשלום מס כדון, לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה (לשנות המס 2002 עד 2005);

השמטת הכנסה מדו"ח שנתי, לפי סעיף 220(1) לפקודת מס הכנסה (ביחס לשנות המס 2002-2004 כולל);

אי הגשת דו"חות תקופתיים במועד למנהל מע"מ, לפי סעיף 117(א)(6) לחוק מע"מ (ביחס לכל תקופת האישומים 2002-2005).

הנאשם זוכה מביצוע העבירות לפי פקודת מס הכנסה וחוק מע"מ ככל שאלה התייחסו לשנות המס 2000-2001.

באישום השני הורשע הנאשם בביצוע העבירות הבאות:

סחיטה באיומים לפי סעיף 428 רישא לחוק העונשין, התשל"ז-1977(ארבע פרטי אישום);

הנאשם זוכה באישום זה מעבירה של **סחיטה באיומים** המתייחסת לעד התביעה **עוזי גולן**.

באישום השלישי הורשע הנאשם בביצוע העבירות הבאות:

הפרת אמונים (ללא רכיב המרמה), לפי סעיף 284 לחוק העונשין, התשל"ז-1977;

פגיעה בפרטיות, 18 עבירות לפי הסעיפים 5 ו-2(7) לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981

באישום הרביעי הורשע הנאשם בביצוע העבירות הבאות:

הדחה בחקירה, **לפי סעיף 245(א) לחוק העונשין**;

מרמה והפרת אמונים, **לפי סעיף 284 לחוק העונשין**.

הנאשם זוכה מעבירה של **הטרדת עד**, לפי סעיף 249 לחוק העונשין.

הטיעונים לעונש

בתאריך 31.3.15 טענו הצדדים לעונש. באותו מועד הוגש תסקיר מבחן שהוזמן לבקשת ב"כ הנאשם. יצוין, קודם לדיון בתסקיר ובהמלצותיו, כי באותו מועד, שיועד לטיעונים לעונש, עתר הנאשם, שיוצג עתה, לאחר חילוף סנגורים, בידי עוה"ד ששי גז, לדחיית הדיון בטיעונים לעונש, כדי לאפשר לו לסיים את הליך קביעת השומות מול פקיד השומה, ואולי להסיר את המחדלים. לצורך כך גם התייצב כעד מטעם ההגנה עוה"ד דוד פיקאז, שהעיד על עצמו כי הוא מייצג את הנאשם בהליך מול פקיד השומה. ואולם, בנסיבות שבהן נמנע הנאשם מהסרת המחדלים משך כל אותן שנים שחלפו מאז נחקר ועמד לדיון, לא ראיתי כל הצדקה לדחות את הטיעונים לעונש למועד אחר.

תסקיר המבחן

תסקיר המבחן שהוגש ביחס לנאשם סוקר בהרחבה את נסיבותיו האישיות והמשפחתיות, ועומד על אופיו ותכונותיו, כפי שהשתקפו בראיון ובאבחון שנערכו לו. קצינת המבחן התרשמה כי הנאשם לוקח אחריות חלקית בלבד על המתואר בכתב האישום (ולא נאמר, משום מה, שמדובר בהכרעת דין מרשיעה), משמע שהוא מודה במחדלי הדיווח לרשויות המס. עוד נאמר לגביו, כי הוא מתקשה לקבל אחריות על הפגיעה הקשה שהסב הן לרשות המסים והן ללקוחותיו ולנישומים, נפגעי העבירות שעבר בהתאם להכרעת הדין המרשיעה.

קצינת המבחן ציינה, אמנם, כי הנאשם מביע חרטה ובושה על מעשיו, ויחד עם זאת, הגדירה אותו כמי שנמצא במקום הגנתי, מתקשה להסביר את התנהלותו העבריינית, מתקשה להודות שהתנהל באורח מרמתי ועברייני, וגם מתקשה להתייחס לעובדה שביצע את העבירות בעת שכיהן כעובד בכיר ברשות המסים והשתמש בכוח ובידע שצבר על מנת לקדם אינטרסים אישיים. בתסקיר נאמר כי ניכרת אצל הנאשם נטיה לטשטש ולצמצם את חלקו בעבירות; כי הוא עסוק בעצמו, במצבו האישי והנפשי, ונעדר יכולת לגלות אמפטיה לפגיעה באחר.

נתונים אלה שימשו בידי קצינת המבחן שיקולים לבחינת גורמי הסיכון להישנות העבירות, כשבצד התרשמותה כי רב הנסתר אצל הנאשם על הגלוי; כי קיים פער גדול בין האופן שבו מציג הנאשם עצמו כמצליחן לבין הרשעתו בעבירות המיוחסות לו; וכן, הקושי שקיים בנאשם להתייחס לעניין המוסריות והערכיות שבמעשיו העברייניים. כגורמי סיכוי שיקום מנתה קצינת המבחן את העדרו של עבר פלילי, את חריגות ההתנהלות הפלילית באורח חייו של הנאשם, ואת הזמן שחלף ממועד ביצוע העבירות. טעמים אחרונים אלה, ואולי הבעת נכונות מצד הנאשם להשתלב בטיפול, שאליו התייחסה קצינת המבחן כביטוי חייוני בלבד הבא לשפר את מצבו המשפטי, ובעיקר, נסיבותיו האישיות והמשפחתיות הנוכחיות של הנאשם, לרבות, מצבה הנפשי של אשתו, מצדיקים, לדעת קצינת המבחן, שייגזר עליו עונש מאסר לריצוי בעבודות שרות, וזו המלצתה בשולי התסקיר.

טיעוני ב"כ המאשימה

ב"כ המאשימה ביקשה בטיעוניה לתת משקל מכריע לחומרת העבירות שעבר הנאשם במגוון תחומים, בעיקר - בעבירות מהותיות (מטריאליות) על דיני המס, אך גם בעבירות שעניינן סחיטה באיומים בגין ארבעה מקרים, הפרת אמונים בידי עובד הציבור (בשנים מהאישומים), הדחה בחקירה ופגיעה בפרטיות. הדגש ששמה ב"כ המאשימה הוא על הימשכות עבירות המס לאורך ארבע שנים, על ריבויין, ועל ההימנעות מדעת ובמיד ממילוי חובות בסיסיים, כגון ניהול פנקסי חשבונות, דיווח על עיסוק, והגשת דו"חות; וכן, העובדה שמדובר בהתנהלות מתוחכמת ופורקת עול הן במובן המשפטי הפלילי והן במובן הערכי.

לצד חומרת המעשים התייחסה ב"כ המאשימה בטיעוניה גם לעומק הפגיעה הערכית שפגעו מעשי הנאשם באינטרסים חברתיים וציבוריים מוגנים, והכוונה לעבירות המס, וכן, לסחיטת הלווים באיומים, לשליפת המידע אודות הנישומים ממחשב רשות המסים, ולהדחתו בחקירה של קריכלי, והביעה עמדתה, לנוכח עקרון ההלימה, כי הנאשם ראוי לעונש מאסר ממושך, שרק הוא הולם את מעשי העבירה החמורים ואת נסיבותיהם החמורות. בהמשך לכך, הציעה ב"כ המאשימה מתחם עונשי ביחס לכל פרשייה מהפרשיות, שכל אחת מהן עומדת, לדעתה, בפני עצמה, הן על פי אופייה, והן על פי יסודות העבירות שעבר הנאשם.

בגין הרשעתו של הנאשם בעבירות המס נשוא האישום הראשון (שנעברו משך ארבע שנים) הוצע מתחם שהרף התחתון בו 18 חודשי מאסר בפועל, והרף העליון - 36 חודשי מאסר בפועל, בצירוף רכיבים נוספים של קנסות כספיים ומאסרים על תנאי;

בגין הרשעתו של הנאשם בארבעה מעשי סחיטה באיומים, נשוא האישום השני, הוצע מתחם

עונשי שהרף התחתון בו 8 חודשי מאסר בפועל לכל עבירה, והרף העליון - 21 חודשי מאסר בפועל לכל עבירה, בצירוף רכיבים נוספים של קנסות כספיים ומאסרים על תנאי;

את הפגיעה בפרטיות הנישומים והפרת האמונים שנלוותה לכך, כמפורט באישום השלישי שנסב אודות שליפת המידע ממחשב רשות המסים, ביקשה ב"כ המאשימה לכנס לפרשיה אחת, והציעה בגינה מתחם עונשי שהרף התחתון בו 7 חודשי מאסר בפועל, והרף העליון - 24 חודשי מאסר בפועל, בצירוף רכיבים נוספים של מאסרים על תנאי;

לגבי הרשעתו של הנאשם בהדחה בחקירה והפרת האמונים כמפורט באישום הרביעי, הציבה ב"כ המאשימה רף תחתון של מאסר בן חודשים ספורים לריצוי בעבודות שרות, ורף עליון של 8 חודשי מאסר בפועל.

בסיכום דבריה הציעה ב"כ המאשימה לחסוך ולהימנע מחישובים אריתמטיים ולשקלל את מעשי העבירה שבהם הורשע הנאשם יחדיו למתחם עונשי כולל שהרף התחתון שלו הוא 24 חודשי מאסר בפועל, והרף העליון שלו הוא 40 חודשי מאסר בפועל, כשבצד רכיבים עונשיים נוספים של קנס כספי ומאסרים על תנאי.

בקשת ב"כ המאשימה היא לגזור את דינו של הנאשם בתוך המתחם ולא לחרוג ממנו, למרות השיקולים שהוצגו ביחס לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, קרי: הנסיבות האישיות המפורטות בתסקיר, העדר עבר פלילי, וחלוף הזמן. אין בכוחם של השיקולים האמורים, טענה ב"כ המאשימה, להחריג את העונש מהמתחם שהציעה, ובוודאי לא לענישה המוצעת בדמות מאסר לריצוי בעבודות שרות, שכן, אין מדובר כלל בנאשם שעבר או עובר הליך שיקומי; אדרבא, מדובר במי שלא קיבל אחריות על מעשיו, ולמרות הכרעת הדין המרשיעה, נותר בעמדתו, כפי שזו נשקפת מתסקיר המבחן. אף שאין לנאשם הרשעות קודמות, נטען, הרי שהתנהלותו העבריינית והמרמתית לאורך שנים מעידה על קווי אישיותו הבעייתיים.

בסיום טיעוניה, וכדי לקדם טענה של אפליה לרעה אל מול משה קינד, נאשם אחר שהופיע בכתב האישום המקורי, ונמחק ממנו לאחר שהושג בעניינו הסדר טיעון (קינד עמד לדין משמעתי בבית הדין של נציבות שרות המדינה), ביקשה ב"כ המאשימה לקבוע כי אין מדובר באפליה, שכן, "אין מדובר בנאשמים שווים, לא במספר העבירות ולא בסוג העבירות, ובוודאי לא בנטילת האחריות", ועל כן, אין לראות בנאשם כמי שהופלה לרעה ביחס לקינד.

טיעוני ב"כ הנאשם

נושא אחרון זה היווה את הבסיס הראשוני לטיעוני ב"כ הנאשם לעניין העונש, כשליגשתו, נקטה הפרקליטות כלפי הנאשם באפליה בררנית פסולה, כאשר עתרה לעונש מאסר ממושך בפועל, והתעלמה מהיחס המקל לו זכה משה קינד, מי שעמד לדין יחד עם הנאשם, ושמו נמחק בעקבות הסדר הטיעון, כאמור, הגם שהוא עורך דין בהכשרתו, והעבירות שיוחסו לו בכתב האישום המקורי אינן פשוטות, לכאורה, בהיותו עובד רשות המסים, וכפועל יוצא מההסדר, הוא לא הורשע

בפלילים. כאמור, עמד קינד לדין משמעותי בביה"ד המשמעותי של נציבות שרות המדינה, ושם נטל אחריות על מעשיו. מוסכם עם ב"כ הנאשם כי העבירות שבהן הורשע הנאשם אינן קלות, כלשונו, ואולם, לגישתו, שיקול האפליה לרעה לעומתו של קינד, מאפיל על כל השיקולים האחרים, והוא מצדיק הקלה משמעותית בעונש, עד כדי הטלת מאסר בעבודות שרות, כהמלצת שרות המבחן.

הנימוק השני שמצדיק, לדעת ב"כ הנאשם, הקלה בעונש הוא הזמן הרב שחלף מאז החקירה. לא הנאשם הוא שמשך את הזמן, טען הסנגור, אלא דווקא סנגורו של קינד, אשר ביקש להגיע להסדר טיעון בעניין מרשו. הנקודה החשובה היא, שבמהלך השנים הללו לא עבר הנאשם ולו עבירה אחת, מה גם, שעשר שנים זהו פרק זמן שגורם עינוי דין לנאשם. ועוד נאמר, כי לבית המשפט חלק בהימשכות ההליך שכן הכרעת הדין הושלמה כעבור שנה וחצי.

ב"כ הנאשם הדגיש בטיעונו את נסיבותיו האישיות והמשפחתיות של הנאשם, את מצבו הרפואי - חולה סוכרת, יתר לחץ דם, ופגיעה בתפקוד הלב (בהתאם למסמכים רפואיים שהוגשו), ואת מצבה הנפשי הקשה של אשתו, בעקבות אירוע טראומטי של צניחת מעלית מגובה 17 קומות שלגביו העידה האשה, עדת ההגנה גב' סיגל יושע כלב, והתוצאה היא תא משפחתי שאיננו מתפקד, וילד בן 9 שזקוק לאביו. הנאשם ביצע את העבירות בהיותו רווק, ומאז ועד היום, וממועד החקירה, חלפו עשר שנים, תקופה שגרמה לנאשם עינוי דין וסבל קשה יום-יומי, משום שהורחק מעבודתו ברשות המסים, והפסיד את זכויותיו כעובד מדינה; אלא שבמהלכה של אותה התקופה גם השתנה מצבו האישי לטובה: הוא נשא אשה, הוליד ילד, ולא שב לסורו, פרטים שמעידים על הליך של שיקום יותר מכל ראייה אחרת.

ב"כ הנאשם ביקש להדגיש, כי האדם שניצב היום בפני בית המשפט אינו האדם שעמד לדין. כיום, כעברין מורשע, שוב אין לו תעסוקה, אין לו מקצוע, וכל שנותר לו הוא לטפל באשה ובילד הזקוקים לו. בעיקר, כשהנאשם הוא כל עולמו של הילד (הוגש ציון לשבח שהוענק בבית הספר לבנו של הנאשם). עונש מאסר בפועל, אם ייגזר, שלא בעבודות שרות, ימיט אסון על המשפחה כולה. ממילא, נטען, אין ביכולת הנאשם לשלם קנס כספי גבוה, מה גם, שההכנסות המיוחסות לו הן פוטנציאליות בלבד, שכן, הלווים עדיין חבים לו סכומי כסף גבוהים.

לסיום ולסיכום, ביקש ב"כ הנאשם שינהג בית המשפט בנאשם במידת הרחמים, יביא בחשבון את האפליה לרעה שנקטה המאשימה כלפי הנאשם ביחס למשה קינד, אשר נענש ענישה משמעותית מתונה בלבד, יתחשב בנסיבות האישיות הקשות, ויפחית ככל שניתן את עונש המאסר ואת שיעור הקנס.

עדי ההגנה

העידה להגנת הנאשם גב' סיגל יושע כלב, שנישאה לו בשנת 2005. לבני הזוג ילד בן 9. לדבריה, הם מקיימים משפחה למופת, הנאשם הוא שמטפל בבנם ונוצר ביניהם קשר אמיץ והדוק.

על עצמה סיפרה העדה, כי לפני כחצי שנה חוותה חוויה אימתנית וטראומתית כאשר מעלית שהייתה בה צנחה מגובה 17 קומות לקומת הקרקע, היטלטלה בפיר המעלית מצד לצד, וראשה נחבל. האירוע גרם לה לפגיעות פיזיות (בחוליות

הצוואר), לחוסר תחושה ביד, ולבעיות נפשיות של חרדה ופוסט טראומה, שבעטיין היא בקושי יוצאת מביתם, לבד מיציאה לטיפולים רפואיים ונפשיים. הבית הפך לכלא שלה, מסרה, והיא מטופלת בתרופות הרגעה. המצב הביא לידי כך שהנאשם הוא המתפקד בבית ומטפל בכל שדורש טיפול, בכלל זה, טיפול מלא ויומיומי בבנם. אם ייגזר על הנאשם מאסר בפועל, הסבירה העדה, 'זהו גזר דין מוות לבן שלי', משום שאיננה יכולה פיזית ונפשית לטפל בילד.

הזכרתי לעיל את עד ההגנה עו"ד דוד פיקאז, אשר מייצג את הנאשם מול פקיד השומה רחובות בהליך אזרחי, וכן, בערעור אזרחי שהגיש לבית המשפט המחוזי מרכז. עו"ד פיקאז התייצב, כאמור, ביום הדיון במטרה לשכנע אותי לדחות את הטיעונים לעונש למועד אחר, וזאת, לדבריו, כדי לאפשר לנאשם לקדם את ההליכים האזרחיים, שבמסגרתם עשוי הוא להסיר מחדלים (ששיעורם שנוי במחלוקת ממשית), וכן, משום שבעקבות הכרעת הדין, כך אמר עו"ד פיקאז, נקט פקיד השומה בהליך פתיחת שומות אזרחיות לשנת 2002-2004. בחקירתו הנגדית של העד הוברר, כי בניגוד לדבריו, פתיחת השומות התבצעה עוד בשנת 2005. משמע, שהנאשם יכול היה, אילו רצה, לטפל בהליך האזרחי ולהסיר את המחדלים במשך תקופה של כתשע שנים אלא שהנאשם לא פעל ולא עשה דבר.

דברי הנאשם

הנאשם סיים את שלב הטיעונים לעונש באומרו כי הוא נמצא היום במקום אחר, כי הוא רואה עצמו כאדם נורמטיבי. הוא ביקש את רחמי בית המשפט בשל ההידרדרות במצבו הבריאותי, ובשל מצבה הקשה של אשתו, שהפכה תלותית ונבצר בעדה מלטפל בבנם, והבטיח כי לעולם לא יעבור עבירות.

דיון ומסקנות

העבירות שעבר הנאשם ובהן הורשע הן חמורות במהותן וחמורות בנסיבותיהן. הנאשם אמנם זוכה מאחדות מהעבירות. ואולם, מסכת העבירות שהורשע בה היא קשה ביסודותיה, קשה בנסיבות וקשה וחמורה בתוצאות.

בקצרה בלבד ייאמר, ביחס לעבירות המס **נשוא האישום הראשון**, כי מדובר בנאשם שניהל משך כארבע שנים עסק למתן הלוואות ופריטת (ניכיון) שיקים, וגבה מלקוחותיו עמלה וריבית בשיעורים גבוהים, כשמנגד - נמנע מלדווח לפקיד השומה על קיומו ופעילותו כפי שנדרש בחוק לעשות. הנאשם גם לא מילא חובותיו כנדרש בחוק מע"מ.

הנאשם צבר קהל לקוחות ניכר, עסקיו התרחבו, ולמרות זאת, הוא לא ניהל ספרים ביחס לעיסוק האמור, ולא דיווח לפקיד השומה על עיסוקו ועל ההכנסות שהפיק ממנו, כנדרש בחוק. מעשיו של הנאשם מהווים התנהלות עבריינית ממושכת, קבועה, שגרתית, שנמשכה כשגרה לאורך שנים. היקף ההכנסות שהפיק הנאשם מהעסק היה ניכר, כמפורט בטבלאות המצורפות לכתב האישום המתוקן, ומכאן, שהשמיט הכנסות ופגע בקופה הציבורית בהיקף משמעותי. הנאשם לא שילם עד היום את חובו לרשויות המס.

חשוב להדגיש, כי התנהלותו העבריינית של הנאשם התבצעה בעודו מכהן כעובד ציבור בכיר במחלקת החקירות של מס הכנסה, מגיע מדי יום ביומו למקום עבודתו, ועושה שם כבתוך שלו, לרבות, כזכור, השימוש העברייני במאגרי המידע של שע"מ, תוך הפרת אמונים קשה ותוך פגיעה בפרטיותם של נישומים, **כמפורט באישום השלישי**, שחלקם הגדול הם אותם הלקוחות שנטלו מידו הלוואות בריבית גבוהה. מעשים עברייניים אלה משתלבים בהתנהלות העבריינית הכוללת, והיא מצביעה לא רק על חומרת המעשים ועל חומרת התוצאות, אלא גם על חומרת הנסיבות שבהן פעל הנאשם וניהל את עסקיו.

מעשי הנאשם בתחום עבירות המס כבתחומים האחרים פגעו בערכים חברתיים וציבוריים מוגנים. שכן, ככל נישום, מחויב היה הנאשם לדווח לרשות המסים על עיסוקו ועל הכנסותיו כדי לאפשר גביית מיסים מסודרת. והסיבות הלאומיות והכלכליות לכך ברורות וידועות. החובות והמטלות שמטילים דיני המס על אזרחי המדינה באות לאפשר הקמתה וקיומה של תקשורת שוטפת ותקינה בין האזרחים לבין רשויות המס. באמצעות אלה אמורות לבוא לידי ביטוי תוצאות פעילות העסקית של כל אדם, שאותה יש לשום לחבות במס. הפרתן של החובות והמטלות נקבעה כעבירה על החוק. כעובד ותיק ובכיר במס הכנסה ידע זאת הנאשם ידוע היטב. ולמרות זאת, בעט בהוראות פקודת מס הכנסה וחוק מע"מ, ופגע בעקרונות המנחים שבבסיס דיני המס; הוא מנע מרשות המיסים כל מידע ותקשורת על עיסוקו ועל התנהלותו, ופגע בכך באמון שניתן דרך כלל באזרחים כי יקפידו לדווח על הכנסותיהם. בהתחמקותו מתשלום המס שחב בו פגע הנאשם בקופה הציבורית, ופגע בפוטנציאל מימון הפעילות המשקית וצרכי הציבור והחברה. הוא פגע בוודאי בעקרון שוויון הנשיאה בנטל המס על-ידי כלל האזרחים.

היקף ועומק הפגיעה עומדים ביחס ישר להימשכות העבירות לאורך מספר שנים, למספר העבירות, ולגודל הנזק שהסב הנאשם. אין דומה עוצמת הפגיעה באינטרסים מוגנים אותה גרמה מעידה אחת ויחידה לעוצמת הפגיעה אותה גרמו מעשים שיטתיים ומתוכננים אשר נמשכו כארבע שנים. מה גם שהנאשם לא הסיר עד היום את המחדלים הנובעים ממעשי העבירות.

דברים אחרונים אלה מביאים אותי לבחון ולאמוד את חומרת מעשי הסחיטה באיומים שביצע הנאשם, **כמפורט באישום השני**, כלפי לקוחותיו שולמית שאול ויצחק שאול, כלפי הלקוח דוד בכר ואשתו שלי, וכלפי הלקוח יניב עמרם. בהכרעת הדין הבאתי, לצרכי המחשה, ציטוטים לרוב מהשיחות המוקלטות (והמתומללות) שקיים הנאשם עם אחדים מהמאוימים, ומשפטי האיום שהשמיע במטרה להניעם לפרוע את ההלוואות שנטלו. משפטים כגון: "**דוד, אני אומר לך פעם אחרונה, אני לא רוצה להיכנס אתך למלחמות, אבל אם נכנסים למלחמות לא יוצאים מזה זה נמשך ונמשך... אל תתחיל איתי מלחמות כי אתה תפסיד, ... עשר שנים אתה תחיה כמו נרדף ... מלחמה זה פושעים, עזוב אותך, אל תהיה גיבור, אין משטרה פה בארץ שתשמור עליך, בכר, אין פה בארץ משטרה ... לא קיימת משטרה ... לפוצץ לך את הראש עם מקלות כשאתה עולה במדרגות, מה אתה צריך את זה?...**". וכן, **'שיפוצץ את הבית ושלא יהיה טוב'**, או, **"אל תעשה ממני צחוק, דוד, אני אזיין אותך, אל תנסה להתעסק איתי בכסף..."**, וכל זאת, כשהוא מראה לדוד בכר אלה וסכין שהיו ברכבו.

על יצחק שאול איים הנאשם כי 'ישלח לו ג'וארישים הביתה', ועל שולמית שאול איים, כי 'יפרק לה את גן הילדים שבניהולה', או, ש'יבוא וישבור את גן הילדים ויעשה בושות עם ההורים'. הוכח כי הנאשם גם אמר לשולמית על בעלה יצחק, ש'אם הוא לא ימות מהסוכרת, הוא ימות מהמכות שלו'.

חמורה ביותר הייתה התנהלותו האימתנית של הנאשם כלפי המאוימים. למשמע קולו הדובר בשיחות המוקלטות, טון הדיבור וניסוח הדברים, הגעתי למסקנה כי מדובר בנסיבות חמורות, בנאשם שאיבד כל מעצור, שנתקף בזעם קשה כלפי הלוויים אשר אחרו בפירעון ההלוואות, ולא בחל באיומים קשים כלפי אזרחים קשישים וחולים (ראו: פסקאות 200-201 בהכרעת הדין). כה מפוחדים היו שולמית ויצחק שאול - שלא העזו אפילו להתלונן נגדו.

הוא הדין במעשה ההדחה בחקירה שביצע הנאשם בעניינו של קריכלי, **כמפורט באישום הרביעי**. הנאשם הדיח את קריכלי להעיד בחקירתו עדות שקר. מעמדו של הנאשם כעובד הציבור מעצים את חומרת ההדחה, ובמיוחד כן, הבטחתו לקריכלי, בדיעבד, כי ידאג שלא יינזק חרף התוודותו שעבר עבירת מס. יש בהבטחה זו מצג מושחת. מכאן, מעשה חמור של הפרת אמונים בידי עובד הציבור. הפעולות שביצע הנאשם, כפי שקבעתי בהכרעת הדין, ובגינן הורשע פגעו בכל שלושת האינטרסים המוגנים בעבירה זו: אמון הציבור בעובדי הציבור, טוהר המידות של פקידי הציבור, ואינטרס הציבור, עליו מופקד עובד הציבור.

כדברי הסנגור, העבירות שבהן הורשע הנאשם אכן אינן קלות. אדרבא, הן קשות וחמורות, הן במהותן ובמיוחד בנסיבותיהן הקונקרטיים. ניתן בהכרעת הדין ביטוי נוקב ומרשיע לצרופות העבירות שעבר הנאשם, רובן עבירות לפי דיני המס, שנמשכו קרוב לארבע שנים, ושולבו בהן עבירות סחיטה באיומים כלפי אחדים מהלקוחות שמהם הפיק הנאשם הכנסות שלא כדין. די היה לי להקשיב לשיחות המוקלטות, ולביטויים הגסים והאימתניים שהשמיע הנאשם, כדי לעמוד על קווי אישיותו הבוטים והעברייניים, אף שלטענתו - עתה הוא חזר למוטב. לנאשם ולנסיבותיו אתיחס, כמובן, בשלב השני, במסגרת הפרק העוסק בקביעת מקומו של העונש בתוך המתחמים. ואולם, חשוב להדגיש כבר כאן, מבחינת הרכיבים הקובעים את מתחם העונש ההולם, כי בהתנהלותו העבריינית פגע הנאשם באינטרסים ציבוריים חיוניים, וכל זאת, שעה שהוא עצמו אמון על שמירת חוקי המס ומהווה חלק בלתי נפרד ממערכת האכיפה, שמסרה בידו סמכויות וכוח. קיימת חומרה עצומה בניצול שניצל הנאשם לרעה את האמון שניתן בו, בעט בחוק שהוא אמון על אכיפתו, והולך שולל את רשות המסים בסכומי כסף גבוהים, לאורך כארבע שנים; ניצל לרעה את נגישותו למאגר המידע; והדיח עד לומר שקר בחקירה.

מדיניות הענישה

מדיניות הענישה בעבירות המס ובעבירות כלכליות, עבירות שתוצאתן גרעת כספים מכוונת מהקופה הציבורית, ופגיעה באינטרסים חברתיים וציבוריים מוגנים, מכתובה מתן בכורה לשיקולים של גמול, הוקעה והרתעה. בהתאם לכך, נפסק במגוון רחב של פסקי דין, כי ראוי לגזור על נאשמים בעבירות אלה עונשים חמורים, שרכיביהם העיקריים מאסר מאחורי סורג ובריה וקנסות כספיים משמעותיים, שכן, רק בכוחם של עונשים כאלה להעמיד נאשמים על מלוא חומרת המעשים ותוצאותיהם; להזקיע את העבריינים שמעלו מעילה בוטה באמון שניתן בהם על-ידי רשויות המס; להגן על הציבור בפני פגיעתם הרעה; וכן, לשמר יחסיות הולמת בהיקפי הענישה, תוך ייחוס משקל מתאים לחומרתם האמיתית של המעשים, להשלכתם השלילית ארוכת הטווח על מערכות הכלכלה והחברה ולהיקף הנזק שגרמו. מדיניות הענישה שמה דגש על העובדה שמדובר בעבירות אשר ביצוען קל וגילויין קשה וכמעט בלתי אפשרי, כפי שארע בענייננו. על המגמה להחמרת הענישה בעבירות מס ראו: רע"פ 74/13 ניסים חלידו נ' מדינת ישראל (17.3.13); רע"פ 674/13 ליטווק נ' מדינת ישראל (28.1.13); רע"פ 977/13 אודיזי נ' מדינת ישראל (20.2.13); רע"פ 4684/12 גחלי נ' מדינת ישראל (14.6.12); ורע"פ 10519/09 חרבאוי נ' מדינת ישראל (3.1.10).

במיוחד אדגיש דברים שאמר כב' השופט שהם ברע"פ 977/13 הנ"ל בעניין אודיז נ' מדינת ישראל (20.2.13):

בית משפט זה כבר קבע, לא אחת, כי עבירות המס מתאפיינות בחומרה יתרה נוכח פגיעתן הישירה - בקופה הציבורית, והעקיפה - בכיסו של כל אזרח, ולאור חתירתן תחת ערך השוויון בנשיאת נטל המס... לאור הלכה זו הותוותה בפסיקה מדיניות הענישה, לפיה, יש לגזור את דינם של עברייני המס תוך מתן משקל הבכורה לשיקולי ההרתעה, ולהעדיפם על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם... עוד נקבע, כי בגין עבירות אלו, אין להסתפק, ככלל, בהשתת עונש מאסר, אשר ירוצה בעבודות שרות, אלא יש למצות את הדין עם העבריינים באמצעות הטלת עונש מאסר בפועל, המלווה בקנס כספי

גישה עונשית מחמירה מגלים בתי המשפט ביחס לעבירת הסחיטה באיומים, אשר ביטויה בהשגת רווחים או תוצאות תוך הטלת אימה ופחד על המאוימים. לא אחת נאמר, כי עבירות אלה, על הכיעור שבהן, מחייבות מאסר באחורי סורג ובריח [ראו: ע"פ 3330/06 אבאדייב נ' מדינת ישראל (28.1.2007)]. כך נאמר גם בע"פ 602/02 אוחנינה נ' מדינת ישראל:

"עבירה של סחיטה באיומים פוגעת באושיות סדרי החברה - ניצול חולשתו של אדם באיומים על בטחונו ושלומו והטלת אימה כדי להשיג דבר מהקרבתן מחייבת תגובה עונשית קשה...".

ועוד נאמר בע"פ 2745/06 מדינת ישראל נ' הרשקו על העבירה של סחיטה באיומים:

"עבירות של סחיטה באיומים הן עבירות נפוצות אותן קשה לחשוף עקב חששם של הקורבנות לפנות לרשויות החוק. לפיכך, משנמצא מי שחטאו בכך, ובצורה כה בוטה, ראוי היה להשית עליהם עונש שיהיה בו מענה גם לצורך לגמול להם על רוע מעלליהם, וגם שעונשם יהווה מסר מרתיע לרבים".

ראו בהקשר זה גם: ע"פ 1725/07 מדינת ישראל נ' פלוני (15.5.07); ע"פ 1430/12 אבולקיעאן נ' מדינת ישראל (14.4.13); **6774/01** מדינת ישראל נ' אלעלוין (1.11.01).

הוא הדין בעבירה שעניינה הדחה בחקירה. בע"פ 5074/10 מרדאוי נ' מדינת ישראל נאמר, כי חומרתה של ההדחה בחקירה טמונה בחתירתו הישירה תחת אכיפת החוק, מתוך מטרה לאיין את ייעודן החברתי של הרשויות המופקדות עליה, החל במשטרה, המשך בתביעה וכלה בבית המשפט [ראו גם: ע"פ 355/88 לוי נ' מדינת ישראל (1989)]. מכאן, הצדקה לענישה מוקיעה ומרתיעה.

מתחם הענישה

מתחם העונש שהציעה ב"כ המאשימה ביחס לכל אחת מהפרשיות העברייניות שבכתב האישום הולם במידה רבה את עמדת ביחס לחומרת העבירות ולנסיבות הקונקרטיות שתיארתי, והולם גם את עוצמת הפגיעה שפגע הנאשם בערכים ובאינטרסים ציבוריים אשר מוגנים בחיקוקים השונים. כך, באשר לעבירות לפי חוק מע"מ ופקודת מס הכנסה, וכך גם ביחס לעבירות ההדחה בחקירה והפרת האמונים. המתחמים המוצעים תואמים מתחמים שנקבעו בערכאות דיוניות במקרים דומים בשינויים המתחייבים. עם זאת, סברתי, כי בנסיבות הפרשה ונוכח העובדות והמסקנות שנקבעו בהכרעת הדין, ראוי ונכון לקבוע מתחם ענישה אחד, וזאת, ביחס לשלושה מהאישומים; יוצא מכלל זה האישום השני, שעניינו סחיטה באיומים.

בהתחשב באמור בגזר הדין ביחס לחומרת עבירות המס (באישום הראשון), ההדחה בחקירה (באישום הרביעי), הפגיעה בפרטיות (באישום השלישי) והפרת האמונים (באישום השלישי ובאישום הרביעי); בהתחשב בחומרת הנסיבות שבהן נעברו העבירות וחומרת התוצאות; בהתחשב בפגיעה בערכים מוגנים, העונש ההולם הוא עונש מאסר בפועל שתחומיו 26 חודשים ברף התחתון, ו-42 חודשים ברף העליון; בצד - רכיבים של מאסרים על תנאי וקנס כספי בהתאמה. מתחם העונש ההולם ביחס לרכיב הקנס הכספי הוא 50,000 ₪ ברף התחתון, ו-100,000 ₪ ברף העליון.

מתחם נפרד אני קובעת לארבע עבירות שעניינן סחיטה באיומים בהן הורשע הנאשם בהכרעת הדין, ועיקרו - מאסר בפועל שתחומיו 8 חודשים ברף התחתון, ו-18 חודשים ברף העליון; בצד - רכיבים של מאסר על תנאי וקנס כספי.

קביעת העונש ההולם

עונשו של הנאשם אמור להיקבע, בהתאם לסעיף 40ג'(ב) לחוק העונשין, בתוך המתחמים האמורים, בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה (כמפורט בסעיף 40יא' לחוק העונשין), לרבות, נסיבותיו האישיות של הנאשם, וקיומו או העדרו של עבר פלילי; הסרתם של המחדלים; פגיעת העונש בנאשם ו/או בבני משפחתו; נטילת אחריות על המעשים, ו/או מאמצי הנאשם לתיקון תוצאות העבירה; חלוף הזמן מעת ביצוע העבירה, ועוד שיקולים. בית המשפט רשאי, לפי סעיף 40ג'(ב) לחוק העונשין גם לחרוג ממתחם הענישה בהתקיים תנאים שקבע המחוקק בסעיפים 40ד' ו-40ה'.

הנאשם הוא כבן 50. כיום הוא נשוי ואב לילד. אין לנאשם הרשעות קודמות מכל סוג. שנים רבות עבד ברשות המסים.

המסמכים הרפואיים שהגיש מצביעים על כך שהוא סובל ממספר מחלות, ומטופל בתרופות. בקביעת העונש ההולם ומקומו בתוך המתחמים שהצבתי, אתן משקל לקולא למצבו הרפואי של הנאשם, למצבה הכולל של משפחתו המצומצמת, וכן, למצוקה שאליה נקלעה לאחר האירוע החריג שבטיו לקתה אשתו של הנאשם בחרדה, ונזקקת לטיפול נפשי. אני נכונה לקבל את דבריה כי היא מכונסת בדירתם, ועול הטיפול בבנם בן ה-9 נופל על שכמ הנאשם. מקובלים עליי דברי הנאשם כי בינו לבין בנו נוצר קשר מיוחד, וכי בנו הוא כל עולמו. אני ערה לכך שהפסקת עבודתו של הנאשם ברשות המסים, ללא זכויות פנסיה, פועל יוצא של העבירות שעבר, מכבידה על הנאשם ומשפחתו, ומקשה על כלכלת המשפחה. אלה נסיבות אישיות שיש להביאן בחשבון בקביעת העונש, בקביעת מיקומו בתוך המתחם, לרבות, קביעת הקנס הכספי. אין בי ספק, כי עונש מאסר בפועל וקנס כספי כבד יהוו הכבדה על הנאשם, ולא פחות מכך, על אשתו ובנו.

מאיך גיסא: הנאשם נמנע מליטול אחריות על המעשים והמחדלים שבגינם הורשע. אף שהתיימר להציג בעדותו גרסת אמת, והודה שלא דיבר אמת בחקירתו, לא מצאתי כי השכיל להבין את חומרת ועומק הפגיעה שפגע באנשים וברשויות המס.

זכותו של נאשם, כמובן, לטעון לחפותו ולהוכיח את טענות הגנתו. אלא שבבחור הנאשם לעשות כן, לאחר שייגע את הפרקליטות וגם את בית המשפט תקופה ממושכת בהצהרות שווא אודות הסדר מתקרב, אל לו לצפות להתחשבות ולהקלה בעונש. לחלוף הזמן אתייחס בנפרד.

לגישתי, בהתנהלותו המתוארת, חטא הנאשם בחטא היוהרה כשסבר כי "הזמן יעשה את שלו וישחק לטובתו". הנאשם ער היה ללא כל ספק לכך שהודעותיו השקריות בעת שנחקר עומדות לו לרועץ, שכן, הן לא התיישבו מלכתחילה עם הראיות האובייקטיביות. על כן, פתח הנאשם את עדותו במסגרת פרשת ההגנה באומרו, כי בעת שנחקר במשטרה תשובותיו לא היו מדויקות; כי היה מבולבל ולחוץ; ולמעשה, לא מסר תשובות אמיתיות, על חלק מהשאלות לא השיב, ומחלקן התחמק (ראו: עמ' 264 לפרוט', וכן, התייחסותי בפסקה 144 בהכרעת הדין). כפועל יוצא, מרבית העובדות שמסר הנאשם בעדותו בבית המשפט עלו כאן לראשונה, ועמדו בסתירה מוחלטת לגרסתו בחקירה ובתגובה לכתב האישום. על כך יאמר האומר: מעט מדי ומאוחר מדי. שכן, גם אז לא חלף בנאשם הרהור ההודיה, שכן, עד סיום ההליכים לא הייתה בנאשם נכונות ליטול אחריות על מעשיו העברייניים.

אין זאת אלא שהנאשם לוקה במערכת ערכיו המוסריים, ולא הפנים עד היום שפעל באורח עברייני ומרמתי הן כלפי רשות המסים שבה עבד, והן כלפי לקוחותיו (הלוויים ומנכי השיקים) שחלקם הפכו קורבנות לסחיטה באיומים באמצעים אימתניים. די אם אזכיר, שרק בשל האומץ שאזר העד דוד בכר להגיש תלונה כנגד הנאשם בגין סחיטה באיומים, נחשפה הפרשה כולה והתגלגלה לפתחו של בית המשפט.

התרשמותי בדבר הלקות בערפי המוסר של הנאשם קיבלה חיזוק ממשי בתסקיר המבחן אשר איבחן כיאות את הנאשם כבעל קווי אישיות מרמתיים ובעייתיים. מסתבר שעד היום עודו מתקשה להבין ולהתייחס לעובדה שביצע את העבירות, הן אלה שכוונו כנגד רשות המסים, והן אלה שבוצעו תוך שימוש בכוח ובסמכות (כמפורט באישום השלישי ובאישום הרביעי), בזמן שהוא עובד רשות המסים, ומשתמש בכוחו, בסמכות שהוענקה לו ובידע שרכש על מנת לקדם אינטרסים אישיים. אף קצינת המבחן התרשמה כי הנאשם מטשטש ומצמצם את חלקו בעבירות. משום כך, התקשיתי להבין ולקבל את המלצתה לענישה כה מתונה ומרחיקת לכת לקולא, שעומדת בסתירה מהותית לחומרת המעשים לפגיעתם העצומה בערכים חברתיים מוגנים, ולעוצמת הסיכון שבוודאי נשקפת מהנאשם.

הגנה מן הצדק

יחס מפלה בין שני נאשמים שהאשמו בעבירות זהות או דומות מצדיק, ככלל, התחשבות לקולא בנאשם שלגביו הוכח כי הופלה לרעה ביחס לנאשם אחר. תנאי הוא שתוכח אפליה שרירותית פסולה. על רקע זה, ונוכח האמור בהכרעת הדין בפסקה 289, טען עו"ד גז, כאמור, כי נכונותה של הפרקליטות למחוק את משה קינד מכתב האישום שמשותף היה לו

ולנאשם שלפנינו בתחילת הדרך, והפטרו בענישה משמעתית בלבד, הגם שהוא עורך דין בהכשרתו, גרמו להפלייתו של הנאשם לרעה. על כן, לא הייתה הצדקה שתבקש הפרקליטות לגזור על הנאשם עונש מאסר חמור, אשר אם ימומש יהווה עיוות דין חמור.

נושא ההגנה מן הצדק, בטענה של אכיפה בררנית פסולה, מלווה את ניהול התיק מאז חודש מרס 2011. אותה עת, בהתברר שהנאשם האחר, משה קינד, הגיע להסדר טיעון מקל ביותר, ונמחק מכתב האישום, ביקשה ההגנה מבית המשפט לבטל את כתב האישום נגד הנאשם מטעמים של הגנה מן הצדק. בהחלטתי מתאריך 23.3.11 דחיתי את טענת הנאשם, לפיה, נוקטת המאשימה כלפיו באכיפה בררנית פסולה, וקבעתי, כי בהתאם לפסיקה המקובלת, אכיפה בררנית אינה בהכרח פסולה על פניה. בנסיבות מסוימות היא עשויה אפילו להיחשב מותרת וראויה, ובית המשפט לא ימהר לבטל כתב אישום מטעמי הגנה מן הצדק, אם מתברר לו כי המאשימה הבחינה בין שני אנשים המעורבים באותה פרשה על יסוד שיקולים ענייניים וסבירים, ולא הונעה ממטרה שרירותית, זדונית או פסולה, וכן, אם לא חרגה החלטתה ממתחם הסבירות. הכל תלוי בבחינת מניעיה של התביעה הכללית, ובברור השאלה מה היו השיקולים שהנחו אותה, כבמקרה זה, לאבחן בין הנאשם לבין קינד. המבחן הוא מבחן תכליתי - מהותי של כלל הנסיבות המובאות בפני בית המשפט.

האבחנות שערכתי באותה החלטה יפות גם למועד זה, ולפיהן, אכן כרוכים היו, לכאורה, מעשיהם של הנאשם וקינד יחדיו. לכאורה, שניהם עובדי רשות המסים, שניהם הערימו על רשויות המס, ושניהם נמנעו מהדיווחים הקבועים והנדרשים בחוק. ובכל זאת, שוכנעתי אז כי רב הפער בין שני הנאשמים מבחינת היקף האישומים, מספרם חומרתם ועוצמתם, שכן, אלו שיוחסו לנאשם עלו פי כמה על האישומים שיוחסו לקינד. מסקנתי הייתה שאין מדובר ב"בני אדם שווים", או, ב"מצבים דומים", כלשון הפסיקה, ועל כן, אין חפיפה בין השניים. גם לא מצאתי אחיזה עובדתית-משפטית לטענותיו של ב"כ הנאשם באותה תקופה, עוה"ד רסלר, בדבר אכיפה בררנית פסולה מצד המאשימה, הפוגעת בתחושת הצדק וההגינות. הזכרתי לצדדים כי הנאשם וסנגורו ערים היו מזה שלוש שנים (!) למשא ומתן המתנהל עם קינד (משא ומתן שהתנהל, ככל הנראה גם מול הנאשם), כעולה מסדרת הפרוטוקולים מאז שנת 2008, אלא שאיש מהם, לא הנאשם, וגם לא סנגורו, לא הודיע כי יראה בהסדר עם קינד אפליה של הנאשם לרעה. נוכח אלה, מאחר שלא מצאתי כי הייתה פגיעה מהותית בעקרונות של צדק והגינות משפטית, וגם מחמת השיהוי הבלתי סביר בהבאת הטענה בפניי, דחיתי את הבקשה לביטול כתב האישום.

הטענה בדבר אכיפה בררנית פסולה שבה ועלתה בסיכומי הטענות שהוגשו בחודש יולי 2013; עו"ד רסלר עתר (בפרק האחרון לסיכומים) למחיקת כתב האישום מחמת אכיפה בררנית פסולה, לפי סעיף 149(10) לחסד"פ, והפנה לפסקי דין והחלטות שונות, כגון: ע"פ 142/87 **קירשנבוים נ' מדינת ישראל**; ת"פ (שלום ת"א) 4787/08 **מדינת ישראל נ' גרינוולד ואבוגני**; ע"פ 30636/06 **מדינת ישראל נ' נדיה מטר**. לחילופין, עתר, להורות על מחיקת האישום הראשון והשני של כתב האישום.

בהכרעת הדין התייחסתי לבקשה וצינתי (בפסקאות 288-289) כי כיום, לאחר שכבר נשמעו הראיות בתיק, לאחר שנסקרו ונסרקו הראיות במסרקות החוק, המשפט, ההיגיון והאמון, והתמונה העובדתית ברורה ונהירה בכל הנוגע לנאשם, הרי שלא כך, ביחס לקינד, שעניינו לא נבחן באותן מסרקות, והעדויות לא עברו את מבחן החקירה הנגדית. מלכתחילה סברתי, כי השנים, קינד והנאשם, נבחנים זה מזה, ורב הפער ביניהם. ניכר היה כבר אז, והיום פי כמה, שהאישומים המיוחסים לנאשם בדבר מעשיו ומחדליו עולים במספרם, בהיקפם, בחומרתם ובעוצמתם על אלה המיוחסים לקינד. אשר

על כן, ובהתחשב במבחנים שקבע המחוקק ונקבעו בהלכה הפסוקה, אין מדובר ב"בני אדם שווים", או, ב"מצבים דומים", בניגוד לגישתו של הסנגור. גם לא מצאתי אחיזה עובדתית-משפטית לטענותיו של ב"כ הנאשם, עו"ד רסלר, בדבר מעשה שרירותי פסול שעשוי להיחשב אכיפה בררנית בלתי ראויה מצד המאשימה, הפוגעת בתחושת הצדק וההגינות. עם זאת, מוסכם היה עמי, ואף שלא הוכח כי המאשימה נקטה באכיפה בררנית פסולה כנגד הנאשם, כי להקלות שזכה להן קינד תהיה משמעות בבוא העת לקבוע את עונשו של הנאשם בגין העבירות שבהן הורשע, ובלבד שיוברר אילו הן ההקלות, ומה עמד בבסיסן.

טענתו החריפה של עו"ד גז בדבר אפלייתו של הנאשם לרעה לעומת קינד, טענה שעמדה בבסיס הטיעונים לעונש ואליה שב וחזר, יוצאת מנקודת מוצא, לפיה, מדובר בנאשמים שווים ובמעשים זהים. אלא שגישה זו עומדת בסתירה לקביעותי המפורשות הן בהחלטה מיום 23.3.11, ויותר מכך, בהכרעת הדין שבה הקדשתי לנושא פרק שלם, ולמעשה מתעלמת מקביעותי השיפוטיות. לא זו אף זו. אין ולא יכולה להיות הקבלה או זהות של ממש בין נאשם אחד אשר מחליט לקבל אחריות על מעשיו העברייניים, ולהודות במיוחס לו, לבין אחר שכופר באשמה ומנהל את משפטו עד תומו.

כפי שצינתי בהכרעת הדין, הנאשם זכאי להקלה בעונש, ובלבד שיוברר לאילו הקלות זכה ומה עמד בבסיסן. אחשב, אפוא, לזכות הנאשם את ההקלה שזכה לה קינד כשהועבר עניינו למסלול משמעותי.

חלוף הזמן ועוד

נוכח הדגש ששמה ההגנה בטיעוניה על הזמן הרב שחלף, על עיניו הדין שנגרם לנאשם בעטיו, ראוי "לעשות סדר" בנתונים ובעובדות. החקירה הפלילית שנפתחה נגד הנאשם ונגד קינד במחצית שנת 2005 התגבשה לטיוטת כתב אישום בשלהי שנת 2007, שאז התקיים הליך השימוע. בחודש ספטמבר 2007 הוגש כתב האישום, ומכאן ואילך חלפו חודשים רבים מאוד, שלא לומר שנים, עד שניתן היה להתחיל בשמיעת המשפט, וזאת, על שום שהנאשמים ומייצגיהם הרבו בבקשות דחייה ממושכות, לרוב בהסכמת הפרקליטות, תוך הבטחה כי בין הצדדים מתקיימים מגעים ענייניים לקראת הסדר טיעון אשר ייתר את שמיעת התיק. בחלוף תקופה ממושכת, ובהעדר הסדר טיעון שמתגבש באופק, החליפו הנאשמים את מייצגיהם. כל אחד מהנאשמים שכר סנגור אחר לייצגו, מהלך שתרם להימשכות מייגעת נוספת של ההליכים. משנוכחתי לדעת כי הדחיות חסרות תכלית, הוקרא כתב האישום לנאשמים ונמסרו תגובותיהם. ונקבעו מועדים לשמיעת הראיות במהלכה של שנת 2010.

אמנם הגענו עד הלום, שנת 2015, מרוחקים מרחק רב מאז פתיחת החקירה, וגם מאז הוגש כתב האישום. חלוף הזמן הוא בהחלט גורם שיש להביאו בחשבון, דרך כלל, בקביעת העונש. ואולם, הנאשם לא יוכל לזכות בהקלה כה משמעותית כפי שעותר לה הסנגור רק משום הזמן שחלף שכן, בעטיו ובעיקר בשל התנהלותו נמשכו ההליכים עד אין קץ, שבמסגרתה הבטחות חוזרות שהבטיחו הנאשם וסנגורו כי פניהם להסדר, או, לגישור, וכי הצדדים קרובים להגיע להסדר. אלא שהסדר לא הושג, וגם מאמצי הגישור כשלו. בל נשכה, כי שמיעתם של עשרות עדים, והצורך להגיש כראיה מאות מוצגים, חלקם - שיחות טלפון שהופקו מהאזנות סתר והאזנה להן, אינה מלאכה של מה בכך.

אמת נכון, הכרעת הדין ניתנה כשנה וחצי לאחר שהוגשו הסיכומים. ואולם, פרק הזמן אינו מופרך בהתחשב באופיו של כתב האישום, באופי ועומק המחלוקות, בהיקפו הרב של חומר הראיות, בצורך לבחון ולבדוק לצרכי הכרעה עשרות עדויות והודעות (כולל אלה של הנאשם), לבחון מאות מוצגים (ביניהם, שיקים רבים ופתקאות שכתב ידו של הנאשם בהן היה שנוי במחלוקת), ואף להאזין לעשרות שיחות מוקלטות. וכל זאת, בתקופה שבה נשמעים על ידי עשרות תיקים פליליים מורכבים שבחלקם הנאשמים עצורים עד תום ההליכים.

לאחר שאמרתי כל זאת, אסכם ואומר: הזמן הרב שחלף שוקל לזכות הנאשם. אין ספק שהנאשם הניצב היום לפניי אינו האיש שהחל דרכו בבית המשפט לפני שבע וחצי שנים. משום כך, אמתן את העונש שלסברתי הולם את העבירות שעבר, בנסיבות שנמנו. יחד עם זאת, בהתחשב בדרך ניהולו של התיק בידי ההגנה, ובתלאות שנקרו על דרך ניהולו, אין הצדקה להקלה שעותר לה הסנגור.

בשקלול כולל ומאוזן של השיקולים שמניתי, לחומרא ולקולא, וגם משום הזמן שחלף, החלטתי להציב את העונשים במחצית התחתונה של המתחמים שהתוויתי. לא מצאתי הצדקה לחרוג לקולא מהמתחמים האמורים. הנאשם יזכה להקלה ומיתון בדרך של חפיפה חלקית בין עונשי המאסר שאגזור עליו.

החלטתי לגזור על הנאשם את העונשים הבאים:

בגין האישום הראשון, האישום השלישי והאישום הרביעי:

- א. מאסר בפועל בן 30 חודשים.
  - ב. 12 חודשי מאסר על תנאי, והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור תוך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר עבירות לפי פקודת מס הכנסה ולפי חוק מע"מ שהן עבירות מסוג פשע.
  - ג. מאסר על תנאי בן 7 חודשים, והתנאי הוא שהנאשם לא ישא עונש זה אלא אם יעבור משך 3 שנים מיום שחרורו עבירות לפי פקודת מס הכנסה וחוק מע"מ שהן עבירות מסוג עוון.
  - ד. מאסר על תנאי בן 6 חודשים, והתנאי הוא שהנאשם לא ישא עונש זה אלא אם יעבור בתוך 3 שנים מיום שחרורו עבירה של הפרת אמונים, ועבירה של הדחה בחקירה.
  - ה. מאסר על תנאי בן 4 חודשים, והתנאי הוא שהנאשם לא ישא עונש זה אלא אם יעבור בתוך 3 שנים מיום שחרורו עבירה לפי סעיף 2(7) לחוק הגנת הפרטיות.
  - ו. קנס כספי בסך 75,000 ₪ או 5 חודשי מאסר תמורתו.
- הקנס יופקד בקופת בית המשפט ב-15 תשלומים שווים ורצופים כדלקמן: תשלום הראשון יופקד לא יאוחר מ-30.6.15, וכל תשלום נוסף ב-30 לחודש שלאחריו.

לא ישולם תשלום אחד במועדו - יבוא הקנס כולו לידי פירעון מיידי.

בגין האישום השני:

- א. מאסר בפועל בן 12 חודשים.
- ב. 9 חודשי מאסר על תנאי, והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור תוך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר עבירה לפי סעיף 428 לחוק העונשין.

הנאשם ישא את עונש המאסר בן 30 החודשים ואת עונש המאסר בן 12 החודשים חלקם בחופף וחלקם במצטבר. בסך הכל ישא הנאשם בגין תיק זה ב-36 חודשי מאסר בפועל. יתר חלקי גזר הדין פורטו לעיל.

הודע על זכות ערעור לבית המשפט המחוזי משך 45 יום מהיום.

ניתן והודע היום א' סיוון תשע"ה, 19/05/2015 במעמד הנוכחים.

דניאלה שריזלי, שופטת

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

שקלתי בקשת ב"כ הנאשם ועמדת הפרקליטות.

אני מחליטה לעכב את ביצוע עונש המאסר בפועל בלבד, וזאת עד 19.7.15 שעה 11:00.

בתאריך האמור בשעה 10.00, בהעדר החלטה אחרת, יתייצב הנאשם במזכירות הפלילית של בימ"ש השלום בתל-אביב כדי לשאת את עונשו.

תנאי לעיכוב ביצוע עונש המאסר: חתימה על ערבות עצמית בסך 20,000 ₪ והמצאת ערבות צד ג' בסך 10,000 ₪. ערבה צד ג' תוכל להיות גב' כלב.

עמוד 16

בנוסף, על הנאשם להפקיד במזומן סך 5,000 ₪. ניתנת ארכה של 48 שעות להפקדת המזומנים.

ניתן צו עיכוב יציאה מהארץ. הדרכון יופקד בבית המשפט עד 21.5.15 שעה 12:00.

ניתנה והודעה היום א' סיוון תשע"ה, 19/05/2015 במעמד הנוכחים.

דניאלה שריזלי, שופטת